

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I forbindelse med udnævnelse af EU-kommissærer blev det åbenbart, at reglerne for åbenheden om kommende EU-kommissærers økonomiske interesser m.v. er af en helt anden karakter end de regler, der gælder for kommende danske ministre, hvor der ikke er nogen form for oplysningspligt overhovedet. Danske ministre er kun omfattet af den frivillige ordning, som gælder for folketingsmedlemmer. Heraf fremgik det, at kun fem ministre havde ladet sig registrere pr. 1. september 2004.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der bør være oplysningspligt for både ministre og folketingsmedlemmer med hensyn til hverv, økonomiske interesser m.v. Spørgsmålet om eventuel oplysningspligt for folketingsmedlemmer forhandles traditionelt i Folketingets Præsidium og i Udvalget for Forretningsordenen, hvilket SF respekterer.

Spørgsmålet om eventuel oplysningspligt for ministre og udvidelse af reglerne for generel inhabilitet er derimod et traditionelt lovgivningsanliggende om ministres forhold. Uanset at der kan sættes spørgsmålstegn ved rimeligheden af, at folketingsmedlemmer burde være forpligtet til at lade deres økonomiske interesser m.v. registrere, burde det efter forslagsstillernes opfattelse være en selvfølge, at der gjaldt en oplysningspligt for ministre, sådan som det er tilfældet for kommende EU-kommissærer, for at det var muligt at vurdere, om de pågældende eventuelt ville kunne komme i en konflikt mellem egne interesser og de interesser, som man skal varetage som minister.

Forslagsstillerne mener også, at reglen om, at ministre ikke må besidde bestemte hverv og poster ved siden af hvervet som minister, skal udvides til også at omfatte visse økonomiske interesser, som må forventes ofte at føre til, at der med rimelighed kan rejses spørgsmål om inhabilitet ved udførelsen af ministerens embedspligt.

Økonomiske interesser vil omfatte selskabsinteresser som f.eks. ejerskab af aktier og anparter eller anden form for ejerandel i virksomheder, f.eks. som stille deltager i et interessentskab, men det vil ikke på for-

hånd være muligt udtømmende at beskrive, hvilke økonomiske interesser der vil kunne blive omfattet af bestemmelsen. Det afgørende vil være, om der er tale om interesser, der må antages at medføre, at der ofte med rimelighed vil kunne rejses spørgsmål om inhabilitet, f.eks. vil en minister for viden og teknologi, som har ansvaret for it- og teleområdet, ikke kunne besidde aktier inden for it- og telebranchen.

Det må være ministeren selv, eventuelt sammen med statsministeren, der foretager vurderingen af, om ministeren har interesser omfattet af bestemmelsen, som vil skulle afvikles. Men det er helt afgørende, at det ses i sammenhæng med forslaget om, at kommende ministre er forpligtet til at oplyse, hvilke økonomiske interesser vedkommende har, så offentligheden får indsigt i, hvilke økonomiske interesser og hvilke erhvervsinteresser ministeren har og har haft forud for sin tiltræden som minister, og hvilke selskabsinteresser ministeren har valgt at beholde. Diskussionen herom kan derfor foregå i fuld offentlighed.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

De foreslåede ændringer indebærer, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 8, stk. 1, i lov om vederlag og pension m.v. til ministre, og at der som konsekvens heraf foretages en sproglig tilretning af det nuværende 2. pkt., der bliver 3. pkt. Endvidere foretages en konsekvensrettelse i § 8, stk. 3.

Den nugældende bestemmelse i § 8 indebærer, at en minister ikke må have hverv i offentlige eller private virksomheder eller institutioner. Dette medfører f.eks., at en minister ikke kan være medlem af en kommunalbestyrelse, medlem af et aktieselskabs bestyrelse eller have et hverv i en faglig organisation eller lign. Bestemmelsen har til formål at undgå, at en minister ved udførelsen af sin embedspligt kommer i interessekonflikter.